

وقتی تار و پود هویت، ملی می شود

ثبت ملی اردکان
به عنوان شهر
ملی نساجی
سنتی، فرصتی
تازه برای
بازتعریف جایگاه
این هنر در
معادلات فرهنگی
و اقتصادی
استان یزد فراهم
می کند. این
رویداد می تواند
زمینه ساز
برنامه ریزی
هدفمند برای
صیانت از دانش
بومی، حمایت
از هنرمندان،
توسعه
آموزش های
تخصصی و ایجاد
پیوند مؤثر میان
صنایع دستی
و گردشگری
فرهنگی باشد.

از مؤثرترین ابزارها برای معرفی هویت بومی به مخاطبان داخلی و خارجی است. یزد به عنوان نخستین شهر تاریخی ثبت جهانی ایران، ظرفیت های کم نظیری در این حوزه دارد و نساجی سنتی، در کنار دیگر هنرهای بومی، می تواند بخشی مهم از روایت فرهنگی این استان را شکل دهد. کارگاه های فعال کاربافی، نمایش زنده فرآیند تولید، فروش محصولات اصیل و ارتباط مستقیم گردشگران با هنرمندان، از جمله ظرفیت هایی است که می تواند تجربه ای ماندگار و متفاوت برای بازدیدکنندگان رقم بزند.

ثبت اردکان به عنوان شهر ملی نساجی سنتی، همچنین پیام روشنی برای نسل جوان دارد؛ پیامی مبنی بر اینکه میراث گذشتگان، می تواند سرمایه امروز و فردای آنان باشد. زمانی که یک هنر بومی مورد شناسایی و حمایت رسمی قرار می گیرد، مسیر برای آموزش، نوآوری و تطبیق آن با نیازهای معاصر هموارتر می شود و این خود، عاملی مهم در جلوگیری از فراموشی و گسست نسلی است.

در نهایت، این ثبت ملی را می توان نقطه عطفی در مسیر صیانت از میراث ناملموس استان یزد دانست؛ مسیری که با تکیه بر دانش بومی، احترام به پیشکسوتان و نگاه آینده محور، می تواند به احیای هرچه بیشتر هنر کاربافی بینجامد. اردکان امروز به عنوان شهر ملی نساجی سنتی شناخته می شود، اما آنچه بیش از یک عنوان اهمیت دارد، حیات جاری هنری است که تار و پود هویت کویرنشینان یزد را قرن هاست به هم پیوند داده است؛ هنری که با همدلی و هم افزایی، می تواند جایگاه شایسته خود را در سپهر فرهنگی کشور بیش از پیش تثبیت کند.

ملیحه فخاری، کارشناس صنایع دستی

فعالیت کارگاه های سنتی، حضور استادکاران بومی، حفظ شیوه های اصیل بافت و پیوند این هنر با زندگی روزمره مردم، مجموعه ای از شاخص ها را شکل داده که در نهایت به ثبت ملی اردکان در این حوزه انجامیده است. این ثبت، نه یک عنوان نمادین، بلکه نتیجه سال ها تلاش، استمرار و وفاداری به یک میراث کهن است.

ثبت ملی اردکان به عنوان شهر ملی نساجی سنتی، فرصتی تازه برای بازتعریف جایگاه این هنر در معادلات فرهنگی و اقتصادی استان یزد فراهم می کند. این رویداد می تواند زمینه ساز برنامه ریزی هدفمند برای صیانت از دانش بومی، حمایت از هنرمندان، توسعه آموزش های تخصصی و ایجاد پیوند مؤثر میان صنایع دستی و گردشگری فرهنگی باشد. تجربه نشان داده است که هرگاه یک هنر سنتی در قالب برنامه ای منسجم و با نگاه توسعه محور مورد توجه قرار گیرد، می تواند به عاملی مؤثر در اشتغال زایی، ماندگاری جمعیت محلی و تقویت هویت منطقه ای تبدیل شود.

در عین حال، باید توجه داشت که نساجی سنتی در استان یزد، یک میراث مشترک و گسترده است که در شهرهای مختلف این استان ریشه دارد. میباید نیز از جمله مناطقی است که هنر کاربافی در آن سابقه ای دیرینه داشته و هنرمندان این شهر، سهمی ارزشمند در حفظ و تداوم این هنر ایفا کرده اند. وجود چنین پیشینه ای نشان می دهد که ثبت ملی اردکان، نه در تقابل، بلکه در امتداد یک جریان فرهنگی فراگیر در استان یزد قابل تحلیل است؛ جریانی که می تواند با هم افزایی میان شهرهای فعال در این حوزه، به تقویت جایگاه نساجی سنتی یزد در سطح ملی منجر شود.

از منظر گردشگری فرهنگی، ثبت ملی شهرها و هنرهای سنتی، یکی

در جغرافیای فرهنگی ایران، هنرهایی وجود دارند که نه تنها یک مهارت دستی، بلکه روایتی زنده از زیست، صبوری و هویت مردم یک سرزمین اند. نساجی سنتی یا کاربافی از جمله همین هنرهاست؛ هنری که تار و پود آن با زندگی مردمان کویر درهم تنیده و قرن هاست نقش خود را در اقتصاد، فرهنگ و معیشت مناطق مرکزی ایران ایفا کرده است. ثبت ملی شهر اردکان به عنوان شهر ملی نساجی سنتی (کاربافی)، گامی مهم در مسیر پاسداشت و بازشناسی این میراث ارزشمند به شمار می رود. کاربافی در استان یزد، پیشینه ای عمیق و ریشه دار دارد؛ پیشینه ای که حاصل سازگاری هوشمندانه انسان با اقلیم کویری، نیازهای معیشتی و ذوق هنری مردمان این دیار است. تولید پارچه های دست باف، حوله ها، چادرشبا و منسوجات سنتی، نه تنها پاسخگوی نیازهای روزمره بوده، بلکه بخشی از هویت فرهنگی و سبک زندگی مردم را شکل داده است. این هنر، طی نسل ها به صورت سینه به سینه منتقل شده و امروز نیز با وجود همه تحولات صنعتی، همچنان نشانه هایی روشن از حیات و پویایی آن دیده می شود.

در این میان، اردکان به عنوان یکی از کانون های شاخص نساجی سنتی در یزد، نقش مهمی در تداوم و ماندگاری هنر کاربافی داشته است. استمرار

ثبت اردکان به عنوان شهر ملی نساجی سنتی

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ابلاغ شده است. وی افزود: ثبت اردکان به عنوان شهر ملی نساجی سنتی، زمینه ساز برنامه ریزی مؤثر در حوزه صیانت از این هنر اصیل، حمایت از هنرمندان، توسعه آموزش های تخصصی و بهره برداری از ظرفیت های گردشگری فرهنگی خواهد بود.

کرباسی در پایان ضمن تبریک این موفقیت به مردم شهرستان اردکان، به ویژه هنرمندان و فعالان حوزه صنایع دستی، تحقق این مهم را نتیجه تلاش، ماندگاری و انتقال دانش بومی در حوزه نساجی سنتی دانست و با قدردانی از هنرمندان، پیشکسوتان و فعالان حوزه کاربافی شهرستان، از پیگیری های نماینده مردم اردکان مصطفی پور دهقان و همچنین همراهی و همکاری مسئولان استانی و ملی که در به سرانجام رسیدن این امر مهم نقش داشته اند، تشکر کرد.

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی اردکان گفت: اردکان به عنوان شهر ملی نساجی سنتی (کاربافی) به ثبت رسید. به گزارش خبرگزاری صداوسیما مرکز یزد، مجاهد کرباسی گفت: در پی بررسی های کارشناسی و با تصویب شورای عالی میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کشور، با پیگیری های مستمر نماینده مردم اردکان در مجلس شورای اسلامی، شهر اردکان به عنوان شهر ملی نساجی سنتی (کاربافی) به ثبت رسید.

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان اردکان توضیح داد: این ثبت بر اساس مستندات ارائه شده، سابقه تاریخی هنر کاربافی، تداوم فعالیت کارگاه های نساجی سنتی، حضور استادکاران بومی و نقش این هنر در هویت فرهنگی شهرستان اردکان انجام شده و طی نامه رسمی معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی